

ประเทศกับการก่อการร้าย : การศึกษาเบื้องต้นกรณีประเทศไทย

ผศ. ดร. มนุ วัลยะเพ็ชร

การก่อการร้ายมีมานานแล้ว แต่หลังจากสิ้นสุดสงครามโลกครั้งที่สองเป็นต้นมานับว่าการก่อการร้ายมีมาก การก่อการร้ายประกอบด้วยหลายลักษณะ มีทั้งการแทรกซึม การบ่อนทำลาย พร้อม ๆ กับการจับอาวุธต่อสู้ ควบคู่ไปกับการบ่อนทำลายนั้น ๆ หากการปฏิบัติการเหล่านี้ได้ผลอย่างเต็มที่ การปฏิวัติย่อมเกิดขึ้นได้ในที่สุด ดังนี้ นับตั้งแต่หลังสงครามโลกครั้งที่แล้วเป็นต้นมา อาจกล่าวได้ว่าเป็นยุคแห่งการก่อการร้าย หรือ ยุคแห่งการแทรกซึม และการบ่อนทำลาย หรือแม้จะเรียกว่ายุคแห่งการปฏิวัติ ก็ย่อมได้

ในบรรดาร้อยกว่าประเทศที่มีอยู่ในโลก ในขณะนี้ มีอยู่ประมาณ ๔๐ ประเทศ หรือ ประมาณ $\frac{1}{5}$ ของบรรดาประเทศทั้งหมด ที่ประสบกับการก่อการร้าย ที่ตั้งของประเทศ

เหล่านี้มีทั้งในเอเชีย แอฟริกา และลาตินอเมริกา ในเอเชีย นับว่าต้องเผชิญกับปัญหานี้มากกว่าในเขตอื่น ทั้งนี้ เพราะอยู่ใกล้รัศมีแห่งการเผยแพร่ มีบางประเทศถึงกับประสบกับการก่อการร้ายเป็นขั้น ๆ จนกระทั่งเผชิญกับขั้นปฏิวัติในที่สุด และแล้วตนเองก็ต้องสูญเสียผลประโยชน์อย่างใหญ่หลวงให้กับการปฏิวัตินั้น ๆ อย่างสิ้นเชิง เช่น เกาหลี เวียดนามใต้ ลาว และเขมร สำหรับเกาหลีนั้น แม้ถูกแบ่งออกเป็นสองส่วนแล้ว คือ เกาหลีเหนือ และเกาหลีใต้ แต่เกาหลีใต้ก็กำลังประสบกับการก่อการร้ายต่อไป ประเทศไทยก็เป็นประเทศหนึ่งในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่กำลังเผชิญกับการก่อการร้ายอยู่ในขณะนี้ ซึ่งนับว่าเป็นปัญหาที่สำคัญที่สุดที่รัฐบาลและประชาชนต้องร่วมกันแก้ไขจนถึงที่สุด

การแทรกซึมและการบ่อนทำลายที่ประเทศต่าง ๆ ดังกล่าวประสบอยู่อาจจะไปในการโฆษณา การจูงใจ การสร้างความหวาดกลัว ฯลฯ ส่วนการจับอาวุธต่อสู้มักจะเป็นไปในรูปแบบของการรบแบบกองโจร วิธีการเหล่านี้ถือว่าเป็นวิธีการที่น่ากลัวอันตรายอย่างมากเพราะหากดำเนินถึงขั้นได้ผลเป็นที่น่าพอใจของฝ่ายตรงกันข้ามเมื่อใด เวลาแห่งการปฏิวัติก็ย่อมมาถึงได้เมื่อนั้น

การรบแบบกองโจร (จรรยา)

เมื่อเห็นว่าการก่อการร้ายด้วยการรบแบบกองโจรเป็นสิ่งที่น่ากลัวอันตราย และเป็นสิ่งที่ทดสอบกำลังความสามารถของรัฐบาลว่ามีความเข้มแข็งเพียงใด ก็ใคร่พิจารณาเรื่องนี้ให้ละเอียดต่อไป

การรบแบบกองโจรคืออะไร? จุดมุ่งหมายของการรบแบบนี้ก็คือเป็นการรบเพื่อเอาชนะแก่ฝ่ายศัตรู ซึ่งมีกำลังมากกว่าและมีอาวุธเหนือกว่า โดยที่ฝ่ายตนมีจำนวนทหารน้อยกว่า และอาวุธยุทธโปกรณ์มีน้อยกว่า เป็นการรบที่มีการเคลื่อนไหวอย่างเสรีและรวดเร็ว การรบประเภทนี้ จีนเคยใช้รบกับญี่ปุ่นใน พ.ศ. ๒๔๘๐ และก่อนที่จีนคอมมิวนิสต์จะครอบครองพื้นแผ่นดินทั้งหมด จีนคอมมิวนิสต์ก็ได้ใช้วิธีการรบแบบนี้กับจีนคณะชาติเหมือนกัน ในการเริ่มต้นที่จะมีการรบแบบกองโจร ฝ่ายตรงข้ามจะต้องรัฐบาลเงา ตั้ง

หน่วยบริหาร และฐานกำลังขึ้นที่บริเวณแกน^๕ เพื่อทำหน้าที่ควบคุมพื้นที่และประชากรพื้นที่ ๆ เลือกเป็นฐานกำลังนั้นมีลักษณะดังนี้

๑. ควรเป็นภูมิประเทศที่เคยใช้เป็นที่พักการปฏิบัติมาแล้ว

๒. ควรเป็นลักษณะแผ่นดินที่ทำให้เสถียรภาพของทางการเมืองทั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่นของรัฐบาลอ่อนแอลงไป เช่น บริเวณนั้นอาจเป็นคอกคอก หรืออยู่ใกล้คอกคอกของประเทศ ย่อมเป็นโอกาสที่จะต้องตัดประเทศออกเป็นส่วน ๆ ได้ สำหรับประเทศไทยเห็นได้ชัดที่กุกบุรี

๓. เป็นแหล่งที่ให้ความสะดวกในการใช้กำลังทหารและการเผยแพร่ความคิดทางการเมือง

๔. เป็นพื้นที่ ๆ เจ้าของประเทศใช้อำนาจหน้าที่ทางทหารและอำนาจหน้าที่ทางการเมืองไม่สะดวก ซึ่งบริเวณตรงนั้นอาจจะเป็นเขตชายแดนระหว่างเขตมณฑล หรือระหว่างชาติ หรือแม้แต่เป็นเขตแดนระหว่างเขตตำรวจกับเขตทหาร เช่นฝ่ายตรงข้ามของกรีกได้ใช้บริเวณชายแดนระหว่างกรีกกับอัลบาเนียเป็นฐานกำลังปลดปล่อยแก่ทหารทางฝ่ายตน

๖. เป็นพื้นที่ ๆ มีลักษณะทางเศรษฐกิจที่จะพึ่งตนเองได้ เช่น ฐานกำลังตรงนั้นอยู่ใกล้กับอยู่ชาวผู้น้ำ

๗. เป็นพื้นที่ที่มีขนาดกว้างขวางพอที่จะทำการเคลื่อนที่และทำการกำบังหรือหลบซ่อนจากการรุกและติดตามจากหน่วยกำลังของฝ่ายรัฐบาล และเป็นพื้นที่ๆ อยู่ห่างจากศูนย์ทางการเมืองและศูนย์ทางทหารของฝ่ายรัฐบาล ในกรณีนี้ฝ่ายตรงข้ามมักจะเลือกบริเวณภูเขาเป็นฐานกำลัง เช่น คัสโตรก็เลือกภูเขาเอสแคมเบร์เป็นฐานกำลังและภูเขาลูกนั้นก็เคยเป็นฐานกำลังของฝ่ายตรงข้ามกับรัฐบาลมาก่อน

๘. ฐานกำลังเป็นพื้นที่ที่สามารถกระจายการปฏิบัติออกไปสู่เขตอื่นได้โดยเฉพาะบริเวณเมืองใหญ่และเมืองสำคัญ ในกรณีนี้จีนเคยตั้งฐานกำลังขึ้นในมณฑลทางแถบตอนกลางและตอนใต้แล้วกระจายการปฏิบัติการเพื่อออกสู่เมืองวูฮาน (Wuhan) เมืองชางชา (Changcha), และเมืองนานชาง (Nanchang)

เมื่อเลือกภูมิประเทศเพื่อตั้งฐานกำลังได้แล้ว ฝ่ายตรงข้ามจะใช้ฐานกำลังนี้สร้างความมั่นคง และความสะดวกในการเคลื่อนที่ขึ้นทันที หลังจากนั้นจะดำเนินการเป็นขั้นๆ ขั้นแรกพยายามช่วงชิงความสนใจจากประชาชนโดยทำการโฆษณา เพื่อให้เห็นจุดอ่อนและความไร้สมรรถภาพของรัฐบาล ในขณะที่เดียวกันก็ทำการปกปักรักษา ทั้งพื้นที่และ

ประชากรที่อยู่ภายในอาณาเขตของตน ขั้นที่สอง ฝ่ายตรงข้ามจะสร้างกำลังอย่างน้อยก็จะให้มีขนาดกำลังสมมูลย์กับกำลังของฝ่ายรัฐบาลที่จะมาปราบปราม ขั้นที่สามเป็นขั้นเปิดการรบแบบกองโจร หรือจรรยา

ยุทธวิธีของการรบแบบนี้ ฝ่ายตรงข้ามไม่ต้องมีกองระวังหน้า มีการเคลื่อนที่อย่างเสรีและรวดเร็ว แม้จะเผชิญหน้ากับกำลังฝ่ายรัฐบาล ฝ่ายตรงข้ามจะไม่เปิดการรบขึ้นทุกขณะ หมายความว่า จะเปิดการรบขึ้นตามสถานที่ โอกาส และเวลาตามที่ตนเลือกไว้ พยายามทำให้ฝ่ายตนเสียทั้งผู้คนและกำลังทางอาวุธให้น้อยที่สุดที่จะน้อยได้ เป็นการรบที่ฝ่ายตรงข้ามต้องการทำการบ่อนทำลายและตัดกำลังฝ่ายรัฐบาล และเป็นการรบตัวต่อตัวมากกว่า ดังนั้น จึงปรากฏว่าบางทีเมื่อฝ่ายตรงข้ามเผชิญหน้ากับกำลังของฝ่ายรัฐบาลแล้วก็รีบหลบหนีไปอย่างรวดเร็วก็มี หากจะสรุปยุทธวิธีของฝ่ายตรงข้ามมีดังนี้^(๑)

- เมื่อข้าศึกรุกเราถอย
- เมื่อข้าศึกถอย เราติดตาม
- เมื่อข้าศึกหยุดพัก เราโจมตี
- เมื่อข้าศึกอ่อนเปลี้ย เราต่อสู้

กรณีประเทศไทย

ฐานกำลังของฝ่ายตรงข้ามมีอยู่ในประเทศ

๑. Chiao—Min Hsieh. China : Ageless Land and Countless People, D. Van Nostr and Company, Inc. Princeton, New Jersey 1967, P 57.

ไทย ได้เลือกขึ้นตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวข้างต้น เช่น มีฐานกำลังอยู่ในเขตอำเภотаพระยา จังหวัดปราจีนบุรี ซึ่งอำเภотаพระยานี้เป็นเขตชายแดนของไทยติดต่อกับเขมร และติดต่อกับเทือกเขาบรรทัด ซึ่งเป็นเส้นกั้นเขตแดนระหว่างอำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ อำเภอนี้จึงตกอยู่ในวงล้อมของเทือกเขาบรรทัดก่อนที่จะยื่นล้ำเข้าไปในเขตเขมร ดังนั้นฐานกำลังจึงให้ประโยชน์ไปในด้านที่ทำให้รัฐบาลไทยใช้อำนาจในการปราบปรามไม่เต็มที่ เพราะเป็นเขตชายแดนและเนื่องจากเป็นเขตหุบเขา ก็ทำให้เกิดประโยชน์ในการกำบังขึ้นด้วย ฐานกำลังของฝ่ายตรงข้ามที่อยู่นอกเขตชายแดนที่รู้จักกันมานานอีกแห่งก็คือบริเวณชายแดนระหว่างไทยกับมาเลเซีย ฐานกำลังในบริเวณชายแดนของจังหวัดน่าน จังหวัดเชียงราย ก็ทำให้รัฐบาลไทยเราใช้กำลังปราบปรามไม่สะดวกเช่นเดียวกัน ฐานกำลังขนาดใหญ่อีกแห่งหนึ่งก็คือที่ภูพานฐานกำลังแห่งนี้จะทำให้ฝ่ายตรงข้ามสามารถส่งหน่วยรบออกไปสู่เมืองใหญ่ๆ ทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้หลายเมือง ฐานกำลังที่กุกุบุรีก็ย่อมเปิดโอกาสให้ประเทศถูกแบ่งออกเป็นสองส่วนได้ง่าย ฯลฯ ดังนั้น จะเห็นว่าฐานกำลังต่างๆ อยู่ในแถบเหมาะที่ถอยร่นไปสู่เขตกำบัง

และเขตที่มีภูมิประเทศขรุขระ ที่ราบลุ่มภาคกลาง แม้จะมีเนื้อที่กว้างขวางแต่ก็มิได้รับเลือกให้เป็นฐานกำลังของฝ่ายตรงข้าม ทั้งนี้เพราะที่ราบลุ่มภาคกลางตอนใต้เป็นพื้นที่ราบเรียบเต็มไปด้วยทุ่งโล่ง และมีต้นไม้ขึ้นเป็นหย่อมๆ จึงยากที่จะหาแหล่งหลบซ่อนและกำบัง

การก่อการร้ายในประเทศไทยที่ดำเนินการอยู่ในขณะนี้ ได้รับการสนับสนุนจากฝ่ายตรงข้ามภายในประเทศและนอกประเทศ วัตถุประสงค์อันสูงสุดของฝ่ายตรงข้ามก็คือการเข้าครอบครองประเทศไทยนั่นเอง การได้รับการสนับสนุนจากฝ่ายตรงข้ามจากภายนอกได้ดำเนินการมาแล้วร่วมสิบปี ฝ่ายที่สนับสนุนก็มีอยู่ด้วยกัน ๕ พรรค คือพรรคคอมมิวนิสต์ เวียดนาม พรรคคอมมิวนิสต์ลาว พรรคคอมมิวนิสต์มลายา และ “พรรคคอมมิวนิสต์จีน”^(๒)

การสนับสนุนนี้กระทำกันในหลายลักษณะ เช่น การมีแหล่งการศึกษา การโฆษณาการ ประชาสัมพันธ์ การสนับสนุนตั้งองค์การทางการเมือง การสนับสนุนของพรรคทั้งสี่จะมีการเกี่ยวโยงกันและมีความสัมพันธ์กันกับฐานกำลังในเชิงภูมิศาสตร์ เช่น ฐานกำลังซึ่งตั้งอยู่ระหว่างชายแดนไทยกับมาเลเซีย ก็ย่อม

๒. เมื่อ ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช นายกรัฐมนตรีไทยไปเยือนประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน จีนให้คำมั่นว่าจะไม่สนับสนุนการก่อการร้ายของประเทศไทย

ได้รับการสนับสนุนจากพรรคคอมมิวนิสต์
มลายามากกว่าพรรคอื่น

พรรคคอมมิวนิสต์เวียดนาม มีการตั้ง
โรงเรียนพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย
ขึ้นที่ซานเมืองซานอย สอนการฝึกอบรมการ
ระบบกองโจร และสนับสนุนการดำเนินการ
ขององค์การลัทธิวนโพนทะเลในประเทศไทย
ไทย มีวิทยุซานอยออกข่าวโฆษณา

พรรคคอมมิวนิสต์ลาว พรรคนี้แม้จะมี
ขนาดเล็กกว่าพรรคคอมมิวนิสต์จีนและเวียดนาม
แต่ก็ได้รับการสนับสนุนจากพรรคคอม
มิวนิสต์จีนและเวียดนามเป็นส่วนใหญ่ ตาม
สภาพภูมิศาสตร์ไทยอยู่ใกล้ลาวมากกว่าอยู่ใกล้
ญวน ดังนั้น พรรคคอมมิวนิสต์ลาวจึงมีความ
สำคัญในการสนับสนุนการก่อการร้ายในประ
เทศไทยมาก โดยเฉพาะตามเหตุการณ์ที่
ปรากฏอยู่ตามชายแดนไทยกับลาวในขณะนี้
นอกจากนั้น การสนับสนุนจากการก่อการ
ร้ายต่างๆ ที่มาจากเวียดนามก็ส่งผ่านลาว หรือ
อาศัยลาวเป็นทางผ่านด้วย วิทยุแห่งปเทศลาว
ก็มีการออกข่าวโฆษณาเหมือนกัน การแทรก
ซึมและบ่อนทำลายของคอมมิวนิสต์ในหมู่ชาว
เขาก็น้อยไม่ น้อย นอกจากนั้นมีการตั้งโรง
เรียนเพื่อฝึกอบรมคนไทยที่ฝึกไฟที่เมืองไซ
แขวน หลวงพระบาง

พรรคคอมมิวนิสต์มลายา สนับสนุน
หน่วยกำลังกองโจรซึ่งหนีข้ามเขตมาเลเซียมา

หลบซ่อนอยู่ในเขตของประเทศไทย

พรรคคอมมิวนิสต์จีน นับตั้งแต่ พ.ศ.
๒๔๙๒ มีสถานีวิทยุปักกิ่ง ซึ่งเข้าใจว่ามีสาขา
ตั้งอยู่ในมณฑลยูนนาน ทำหน้าที่ออกข่าวของ
พรรคคอมมิวนิสต์จีนและสถานีวิทยุกระจาย
เสียงประชาชนแห่งประเทศไทย ปรากฏว่า
ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๐๗ สถานีวิทยุกระจายเสียงนี้
ได้ประกาศการก่อตั้งองค์การเมืองหลายองค์
การ เช่นใน พ.ศ. ๒๕๐๘ มีการกระจายเสียง
ประกาศตั้งสหพันธ์กรรมกรรักชาติแห่งประ
เทศไทย ใน พ.ศ. ๒๕๐๙ มีการกระจายเสียง
ประกาศตั้งองค์การเยาวชนรักชาติแห่งประ
เทศไทย ในสาธารณรัฐประชาชนจีนก็มีการ
ตั้งโรงเรียนฝึกอบรมขึ้นที่ จู๋กิง และปักกิ่ง

กลวิธีของฝ่ายตรงกันข้ามที่เห็นได้ชัดที่
สุดในประเทศไทยในขณะนี้ก็คือการจับอาวุธ
ต่อสู้ควบคู่ไปกับการบ่อนทำลาย การจับอาวุธ
ต่อสู้ก็มีพลังมาจากฐานกำลังนั่นเอง ส่วนการ
บ่อนทำลายรัฐบาลก็ได้แก่การโฆษณา การ
สร้างการจูงใจต่อราษฎร การสร้างความ
หวาดกลัว (เช่นการเรียกค่าไถ่) การแก้แค้น
การขู่เข็ญ และการฆาตกรรม ฯลฯ พรรค
คอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย (Central Com
mittee of the Communist Party of Thai
land) นับว่าเป็นหัวเรี่ยวหัวแรงสำคัญในการ
สนับสนุนในการดำเนินการนี้ ในการจับอาวุธ
ต่อสู้ หากเป็นประเภทของเหตุการณ์รุนแรง

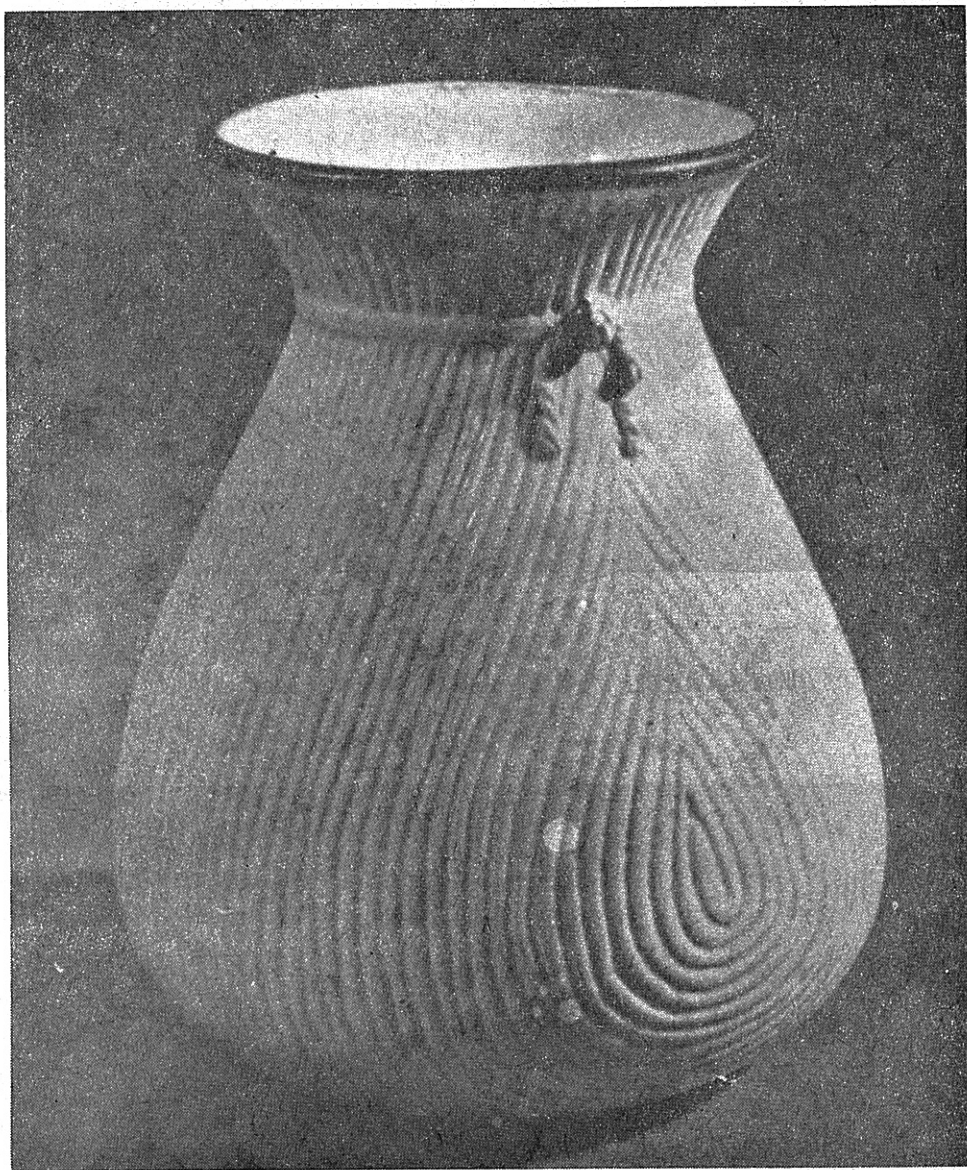
อาจมีการชุมนุมโจมตี การเข้าตี การยิงรบกวน การข่มขู่ การก่อวินาศกรรม การปิดล้อมหมู่บ้าน การปะทะ การยิงต่อสู้อากาศยานการจัดหาอุปกรณ์ต่างๆ โดยใช้กำลังบังคับแก่ราษฎร อย่างไรก็ตาม กลยุทธ์แห่งการรบแบบกองโจรหรือแบบจรรยายุทธ์ก็ใช้ร่วมกันไปด้วย ในการบ่อนทำลายก็เริ่มจากการสร้างศรัทธาโน้มน้าวจิตใจของประชาชน ชักนำโดยการกล่าวร้ายให้เห็นจุดอ่อนของรัฐบาลและเห็นการกดขี่ข่มเหงของเจ้าหน้าที่ฝ่ายรัฐบาล แนะนำวิธีแก้ไขโดยขอให้ประชาชนร่วมมือ และเป็นสมัครพรรคพวกกับฝ่ายตน โดยจะบอกกับประชาชนว่าฝ่ายตนจะพยายามเปลี่ยนแปลงการปกครองไปสู่ระบบใหม่ เพื่อให้ประชาชนอยู่ดีกินดี และหากมีผู้ขัดขวางการกระทำดังกล่าวนี้ ก็ย่อมต้องถูกข่มขู่ หลังจากนั้นก็จะเริ่มดำเนินการก่อการร้ายอื่นๆ

ผู้ที่ตกเป็นเป้าหมายของการบ่อนทำลายในขณะนี้ก็คือ ประชาชนชาวไทยนั่นเองไม่ว่าจะเป็นชาวบ้าน ชนกลุ่มน้อยภายในประเทศ เช่น ชาวเขาทางภาคเหนือ หรือชาวไทยมุสลิมในเขตจังหวัดชายแดนทางภาคใต้ โดยเฉพาะ

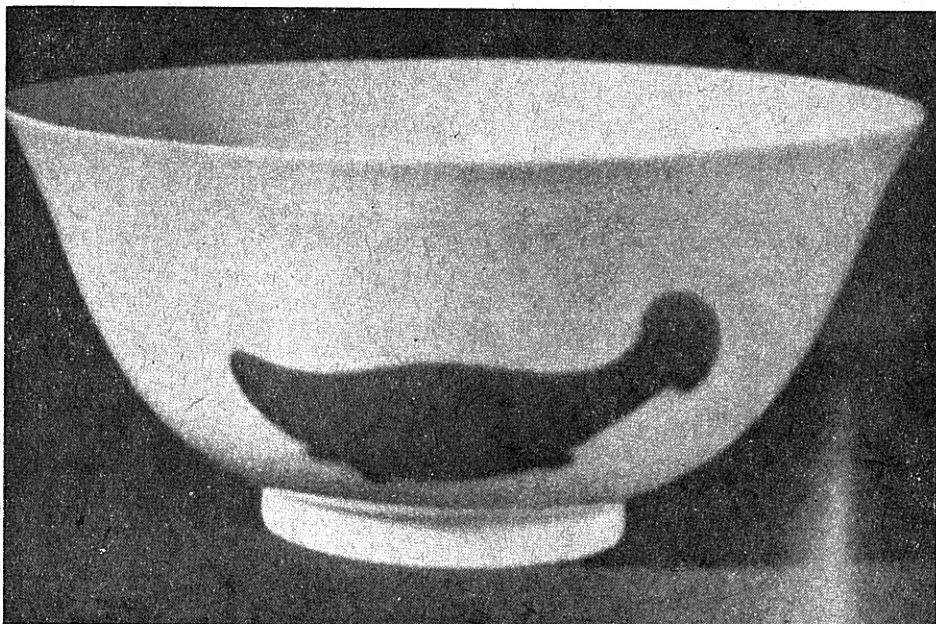
อย่างยิ่งประชาชนเหล่านั้นที่ตั้งถิ่นฐานอยู่ใกล้กับฐานกำลังต่างๆ ที่ตั้งกระจายอยู่ภายในประเทศ ผลปรากฏว่าในขณะนี้หมู่บ้านหลายหมู่บ้านในประเทศไทยที่ถูกประกาศเป็นเขตปลดปล่อย “ประชาชนทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ คน ที่ตกอยู่ภายใต้ภาวะควบคุมของคอมมิวนิสต์ ฯลฯ”^(๑) หรือในขณะนี้เฉพาะที่จังหวัดเชียงรายก็มีอยู่ถึง ๓๑ หมู่บ้านในจำนวนหมู่บ้านทั้งหมด ๑๓๑๑ หมู่บ้านที่ตกอยู่ภายใต้ภาวะแห่งการแทรกซึมด้วยเหตุนี้จึงน่าพิจารณาว่าฝ่ายตรงกันข้ามจะประสบผลในการเข้าครอบครองประเทศไทยในอนาคตตามวัตถุประสงค์อันสูงสุดได้หรือไม่ เรื่องนี้ผู้เขียนมีความเห็นว่า ฝ่ายตรงกันข้ามจะบรรลุผลแค่ไหนย่อมขึ้นอยู่กับคนไทยเราเองว่าจะมีความสามัคคีกลมเกลียวเหนียวแน่นและเห็นแก่ชาติอย่างไร ทั้งนี้เพราะฝ่ายตรงกันข้ามจะใช้คนไทยด้วยกันเป็นเครื่องมือในการดำเนินการเพื่อไปสู่หนทางแห่งความสำเร็จ ซึ่งฝ่ายของเขาเองมีจำต้องยกกองทัพอหิมาลัยมารุกรานเราแต่เพียงอย่างเดียว

สรุปความบางตอนจาก Manu Walyapechra. *The Direction of Regional Organization of Southeast Asian States : A Political and Geographic Study*, Ph. D. Thesis, The University of Kansas, 1974.

๑. The Kansas City Star, March 23, 1975.

เครื่องเคลือบ สมัยราชวงศ์ซ้อง ภาคเหนือ (พ.ศ. ๑๕๐๓ - ๑๖๖๙)

เครื่องเคลือบ เซ่งเหา (พ.ศ. ๑๙๑๑ - ๒๐๘๗)

